

Lagstifta om antisladdsystem för minskad trafikdödlighet

Nollvisionens delmål på högst 270 trafikdöda nästa år är hotat. Dödsolyckorna minskar men i alltför långsam takt. Varken ett förbättrat vägnät, ökad utbildning eller fler hastighetskameror räcker. Det är dags att lagstifta om den effektivaste åtgärden av dem alla – obligatoriskt antisladdsystem i alla nya bilar.

Förra året omkom 440 personer i trafiken enligt ny statistik från SIKA, Statens institut för kommunikationsanalys. Det är 40 personer färre än 2004. Under första kvartalet i år omkom 78 personer i trafiken i Sverige, en minskning med 18 dödsoffer jämfört med första kvartalet i fjol. Håller minskningstrenden i sig kommer 351 personer att dö i trafiken i år, alltför långt från riksdagens beslutade etappmål på 270 döda år 2007.

Antisladdsystem eller elektroniskt stabilitetssystem, ESP, känner av om bilen är på väg att sladda och stabiliserar då bilen genom att bromsa enskilda hjul. Risken att råka ut för en olycka med dödlig utgång minskar med 25 procent om bilen har antisladdsystem, risken för svåra singel- och mötesolyckor på halt väglag med omkring 50 procent. Om alla bilar hade antisladdsystem skulle 80-100 liv räddas – varje år. Det visar en granskning av 10 000 personskadeolyckor som inträffat i bilar både med och utan antisladdsystem, sammanställd av Vägverket och Folksam.

De svenska siffrorna är ingen skräckpropaganda; de amerikanska försäkringsbolagens forskningsinstitut IIHS anger att dödsolyckorna skulle minska med 56 procent om alla bilar hade systemet och USA:s trafiksäkerhetsverk NHTSA anger att olycksrisken i vanliga personbilar minskar med 35 procent och i stadsjeepar med hela 67 procent om bilen har antisladdsystem.

Vägverket uppmanade hösten 2004 i skarp ton importörer och bilhandlare att inte sälja en enda ny bil utan antisladdsystem. Bilföretagens branschorganisation BilSweden uppgav då inför riksdagen att det inom ett år enbart skulle säljas bilar med antisladdsystem som standardutrustning. Tyvärr hade de fel – det säljs fortsatt tusentals bilar i Sverige varje år där antisladdsystem måste väljas till på samma sätt som man väljer en maffig stereo, exklusiva lättmetallfälgar eller skinnklädsel.

Biltillverkarnas internationella organisation FIA:s och trafiksäkerhetsorganisationen EuroNCAP:s chef Max Mosley föreslår i ett nytt utspel att Euro-NCAP redan nästa år utvecklar dagens krockbetyg med en sju stjärna för bilar med antisladdsystem och att EU:s medlemsstater samtidigt inför en bonus på 2 500 kronor för bilar med ESP. Om inte det räcker för att få hela marknaden med sig, föreslås lagstiftning på EU-nivå.

Bertil Moldén är från 1 maj ny vd för BilSweden. Vi hoppas att han som nyttillträdd vd tar tillfället i akt och begär att svenska bilbranschen inför antisladd som standard i samtliga nya bilar.

En snabb granskning av marknaden pekar dock på att lagstiftning behövs. Ingen av de svenska tillverkarna håller säkerhetsflaggan i topp. Volvo har visserligen numera antisladdsystem som standard på alla sina bilar, men bilar de säljer till en yngre publik, som Renault Modus, har inte systemet. Saab har ESP som standard på sina bilar, men i bilhallarna finns också GM-kusinen Opel som hellre pressar priserna någon tusenlapp än att följa Vägverkets och branschorganisationens uppmaning och erbjuda säkerhet som standard.

Lågprismärket Skoda säljer enbart bilar med antisladdsystem som standard – varför är det då inte självklart på långt dyrare bilar?

Sedan många år är det självklart att ha bilbälten på alla sittplatser i bilen. Sedan dess har säkerhetsförbättringar i fordon såsom låsningsfria bromsar och airbags introducerats på frivillig väg. Enligt Vägverkets studie är effekterna för trafiksäkerheten mer begränsade. Antisladdsystem är solklart bilens viktigaste utrustning för trafiksäkerheten efter bilbältet.

I avvaktan på den effektivaste trafiksäkerhetslag vi sett sedan bältestvånget infördes, kan konsumenter, företag och myndigheter gå före.

Vägverkets anställda måste resa med bilar som har antisladdsystem och bältespåminnare som standard – varför har inte andra myndigheter tagit efter? Vingåkers Taxi har beslutat att alla fordon innan årsskiftet ska vara utrustade med antisladdsystem. När ska det bli självklart att den som väljer taxi får åka i en bil med minimal risk för dödsolyckor?

De tillverkare och återförsäljare som fortsatt försöker sälja bilar utan antisladdsystem måste tänka om. FMK uppmanar alla konsumenter att bojkotta bilar utan ESP som standard. Samtidigt tillskriver vi regeringen och de sju riksdagspartierna – *Nollvisionen* för minskad trafikdödlighet förtjänar ett snabbt riksdagsbeslut om *nollförsäljning* av nya bilar utan antisladdsystem.

Håkan Söderlindh, vd FMK